

PROJEKT GEP

1. NASLOV PREDAVANJA:

Projekt GEP- Varovanje virov pitne vode v izrednih dogodkih, Nataša Šimac, NIJZ OE Nova Gorica

2. Povzetek za brošuro

PROJEKT GEP – Skupni geoinformacijski sistem za varovanje virov pitne vode v izrednih dogodkih. Program čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013. (www.gepgis.eu)

Namen triletnega projekta je vzpostaviti enoten čezmejni sistem ukrepanja civilne zaščite v primeru ogroženosti virov pitne vode zaradi tehnološkega tveganja in naravnih nesreč na območju Goriške, Obalno-kraške, Gorenjske statistične regije in Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine. Hidrološki sistemi niso omejeni z državnimi mejami, vplivi onesnaženja se lahko neovirano širijo preko meja, zato je potrebno njihovo integrirano čezmejno koordinirano upravljanje. V prvem letu projekta smo slovenski projektni partnerji v sodelovanju z URSZR (Izpostava Kranj in Koper) ter Poklicno gasilsko enoto Nova Gorica (PGE Nova Gorica) izdelali enoten algoritem ukrepanja za varovanje virov pitne vode v izrednih dogodkih in razmerah za Goriško, Gorenjsko in Obalno-kraško statistično regijo. Vzporedno so italijanski projektni partnerji pripravili algoritem za območje Avtonomne dežele Furlanije - Juljske krajine. Zajeli smo torej celotno čezmejno območje državne meje. Algoritem vključuje potek obveščanja in aktiviranja pristojnih organov, enot in služb v primeru ogroženosti virov pitne vode v naravnih in drugih nesrečah, predvsem razlitja nevarnih snovi v vodozbirnem območju vodnih virov. Namen algoritma je usklajeno, takojšnje in učinkovito ukrepanje in s tem zagotavljanje varne vodooskrbe na čezmejnem območju. Za učinkovito izvajanje algoritma je izrednega pomena poznavanje pristojnosti ter medsebojno sodelovanje vseh organov, enot in služb. V ta namen smo izdelali opisni del algoritma, v katerem smo poleg poteka obveščanja in aktiviranja predstavili njihove vloge v primeru intervencije. V sklopu projekta izdelujemo tudi skupni geoinformacijski sistem virov pitne vode, ki bo pomembno funkcionalno orodje, s pomočjo katerega naj bi njegovi uporabniki med intervencijo prišli do odgovorov na ključna vprašanja v primeru razlitja nevarnih snovi, kot so: kateri viri so ogroženi, približno v kolikšnem času in v kakšnem obsegu jih bo onesnaženje doseglo. Da bi dobili odgovore na ta vprašanja, je potrebno izdelati hidrogeološke modele. Glede na to, da ne moremo v projektu hidrogeološko zajeti celotno projektno območje, smo za začetek izbrali 2 vodonosnika, ki povezujeta slovensko in italijansko stran čezmejnega območja. To sta kraški vodonosnik Trnovsko-Banjške planote in medzrnski vodonosnik aluvija reke Soče. Območje hidrogeoloških modelov zajema skupno okoli pol milijona prebivalcev oziroma uporabnikov vodovodnih sistemov na goriško-tržaškem čezmejnem območju. GIS pa bomo nadgradili tudi z metodami analize prostora in upravljanja z okoljem. V projektu GEP torej obravnavamo multidisciplinarni pristop v primeru groženj zdravja zaradi onesnaženja vodnih virov, ki lahko zaradi specifičnih lastnosti, ranljivosti vodonosnikov, v kratkem času dobi velike, tudi čezmejne razsežnosti.